

OM 18/41/2006

Terve Jyrki

26.9.2006

Ohessa kommenttimme yhdistyslain ja yhdistysrekisteriasetuksen muutoksiksi.

Pakataan asiaan

terveisin

Sari-Pekka

HEMINEN
PRH, yhdistysvelhoitten johtaja

Yhdistyslaki

Nykyinen 10 §:

Jäsenet

Yhdistyksen jäsenenä voi olla yksityinen henkilö, yhteisö ja säätiö.

Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin, saavat yhdistyksen jäsenenä olla vain Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset, joilla on kotipaikka Suomessa, sekä sellaiset yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä on jäsenenä vain edellä mainittuja henkilöitä. (29.12.1989/1331)

3 momentti on kumottu L:lla 30.12.1992/1614.

Ehdotus 10 §:n muutokseksi:

Jäsenet

Yhdistyksen jäsenenä voi olla yksityinen henkilö, yhteisö ja säätiö.

Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin, saavat yhdistyksen jäsenenä olla vain Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset, joilla on asuinpaikka Suomessa, sekä sellaiset yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä on jäsenenä vain edellä mainittuja henkilöitä. (29.12.1989/1331)

3 momentti on kumottu L:lla 30.12.1992/1614.

Nykyinen 34 §:

Täytäntöönpanokielto

Kun kanne yhdistystä vastaan on pantu vireille, tuomioistuin voi kieltää yhdistyksen päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Tällainen kielto tai määräys voidaan myös peruuttaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun tuomioistuimen päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

Ehdotus 34 §:n muutokseksi:

Täytäntöönpanokielto

Kun kanne yhdistystä vastaan on pantu vireille, tuomioistuin voi kieltää yhdistyksen päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Tällainen kielto tai määräys voidaan myös peruuttaa.

Kun kanne yhdistystä vastaan on pantu vireille, tuomioistuin voi määrätä väliaikaisen asiainhoitajan yhdistyksen välttämättömien juoksevien asioiden hoitamiseksi. Tällainen määräys voidaan myös peruuttaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun tuomioistuimen päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

<< Yhdistykset ovat kokeneet suureksi puutteeksi sen, että ne eivät voi maksaa esimerkiksi toimitilojensa vuokria tai mahdollisten työntekijöidensä palkkoja tiettyjen riita-asioiden (esim. epäselvyydet toimivaltaisesta hallituksesta jne.) tuomioistuimenmenettelyn kestäessä. Tuomioistuimen määräämä asiainhoitaja voisi suorittaa tämänkaltaiset juoksevat menot, jotta yhdistyksen toiminta ei täysin loppuisi/ rapautuisi.

Muotoilu ei tässä tietenkään paras mahdollinen, mutta ajatus käynee siitä ilmi. >>

Nykyinen 35 §:

Hallitus

Yhdistyksellä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä. Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallitus edustaa yhdistystä.

Hallituksella on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtaja ei saa olla vajaavaltainen. Hallituksen muiden jäsenten on oltava 15 vuotta täytäneitä. Konkurssissa oleva ei voi olla hallituksen jäsenenä.

Hallituksen puheenjohtajalla on oltava asuinpaikka Suomessa, jollei Patentti- ja rekisterihallitus myönnä lupaa poiketa tästä. Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on valtiollisiin asioihin vaikuttaminen, saa hallituksen jäsenenä olla vain henkilö, jolla on asuinpaikka Suomessa.

(1.11.2002/894)

Ehdotus uudeksi 35 §:n muutokseksi:

Hallitus

Yhdistyksellä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä. Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallitus edustaa yhdistystä.

Hallituksella on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtaja ei saa olla vajaavaltainen. Hallituksen muiden jäsenten on oltava 15 vuotta täytäneitä. Konkurssissa oleva ei voi olla hallituksen jäsenenä.

Hallituksen puheenjohtajalla on oltava asuinpaikka **Euroopan talousalueella**, jollei Patentti- ja rekisterihallitus myönnä lupaa poiketa tästä. Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on valtiollisiin asioihin vaikuttaminen, saa hallituksen jäsenenä olla vain henkilö, jolla on asuinpaikka Suomessa. (1.11.2002/894)

<< Näin muussakin yhteisöainsäädännössä. >>

Nykyinen 47 §:

Viranomaiset

Yhdistysrekisteriä pitää patentti- ja rekisterihallitus. Yhdistysrekisteriasioiden paikallisviranomaisina toimivat [väestökirjahallinnosta annetussa laissa (76/84)] tarkoitetut rekisteritoimistot. (13.12.1994/1177)

Yhdistysrekisteri siihen kuuluvine asiakirjoineen on julkinen. Jokaisella on oikeus saada otteita ja todistuksia yhdistysrekisteristä ja siihen kuuluvista asiakirjoista siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. (21.5.1999/685)

Ehdotus 47:n muutokseksi:

Viranomaiset

Yhdistysrekisteriä pitää patentti- ja rekisterihallitus. Yhdistysrekisteriasioiden paikallisviranomaisina toimivat **maistraatit**.

Yhdistysrekisteri siihen kuuluvine asiakirjoineen on julkinen. Jokaisella on oikeus saada otteita ja todistuksia yhdistysrekisteristä ja siihen kuuluvista asiakirjoista siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. (21.5.1999/685)

Nykyinen 48 §:

Perusilmoitus

Ilmoitus yhdistyksen rekisteröimiseksi (*perusilmoitus*) on tehtävä kirjallisesti patentti- ja rekisterihallitukselle tai yhdistyksen kotipaikan paikallisviranomaiselle, joka toimittaa sen patentti- ja rekisterihallitukselle. (13.12.1994/1177)

Perusilmoituksessa, johon on liitettävä yhdistyksen perustamiskirja ja säännöt, on ilmoitettava yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan ja yhdistyksen nimenkirjoittajan täydellinen nimi, osoite, kotikunta ja henkilötunnus sekä mahdollinen nimenkirjoitusoikeutta koskeva 36 §:ssä tarkoitettu rajoitus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, ilmoitetaan syntymäaika. (13.12.1994/1177)

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan on allekirjoitettava ilmoitus ja vakuutettava, että ilmoituksessa mainitut tiedot ovat oikeat ja että nimenkirjoittajat ovat täysivaltaisia.

<< 48 §:n 2 momentissa mainitaan velvollisuudesta ilmoittaa hallituksen puheenjohtajan ja nimenkirjoittajien henkilötunnukset. Yhdistysrekisteriasetuksen 4 §:n 3 kohdassa puolestaan mainitaan, että henkilötunnukset merkitään yhdistyksistä pidettävään luetteloon. Pitäisikö

tämä henkilötunnusten rekisteriin merkitseminen mainita myös yhdistyslain puolella? vrt. perustuslain 10 §. >>

Yhdistysrekisteriasetus

Nykyinen 2 §:

Yhdistyslaissa säädetyt perus-, muutos- ja purkautumisilmoitukset on tehtävä kirjallisesti patentti- ja rekisterihallituksen vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella. Ilmoitukset on tehtävä kolmena kappaleena, joista jokaiseen on oheistettava tarvittavat liitteet. Ilmoitukset voidaan toimittaa suoraan patentti- ja rekisterihallitukselle tai jättää yhdistyslain 47 §:ssä tarkoitetulle paikallisviranomaiselle patentti- ja rekisterihallitukselle toimitettaviksi.

Patentti- ja rekisterihallitus ja paikallisviranomaiset pitävät lomakkeita yleisön saatavissa.

<< Lähitulevaisuudessa pyritään siirtymään järjestelmään, jossa ilmoitukset toimitettaisiin vain yhtenä kappaleena. >>

Nykyinen 4 §:

Yhdistyksistä pidettävään luetteloon merkitään:

- 1) yhdistyksen nimi ja kotikunta;
- 2) ilmoituksen saapumispäivä ja laji, rekisteröintipäivä ja rekisterinumero;
- 3) sääntöjen määräys yhdistyksen nimen kirjoittamisesta sekä hallituksen puheenjohtajan ja muun henkilön, jolla on oikeus yhdistyksen nimen kirjoittamiseen yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, täydellinen nimi, osoite, kotikunta ja henkilötunnus tai syntymäaika; (16.12.1994/1266)
- 4) sääntöjen ja niiden muutoksen ennakkotarkastus;
- 5) säännöissä oleva yhdistyslain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu määräys; sekä
- 6) yhdistyksen omaisuuden luovuttaminen konkurssiin ja konkurssimenettelyn päättymisen, yhdistykselle annettu varoitus ja väliaikainen toimintakielto, yhdistykselle valitut tai määrättyt selvitysmiehet tai uskotut miehet sekä muut rekisterin pitämisessä tarpeelliset tiedot.

<< Pitäisikö pykälän kohta 3 siirtää/ ottaa lakiin? vrt. perustuslain 10 §. 5 kohdassa tarkoitettu yhdistyslain 10 §:n 3 momentti on kumottu L:lla 30.12.1992/1614. >>

Nykyinen 8 §:

Patentti- ja rekisterihallitus lähettää yhdistyksen kotipaikan paikallisviranomaiselle kappaleen rekisteröimistä koskevasta päätöksestä liitteineen sekä yhdistystä koskevan otteen yhdistysrekisteristä paitsi, milloin rekisteröiminen koskee ennakkotarkastusta. (16.12.1994/1266)

Paikallisviranomaisen säilyttää otteet yhdistysrekisteristä yhdistysten nimien mukaisessa aakkosjärjestyksessä sekä yhdistyksiä koskevat asiakirjat rekisterinumeroiden mukaisessa järjestyksessä.

<< Ajatuksena olisi se, että paikallisviranomaisille ei enää lähetettäisi mitään, vaan heillä on sen sijaan sähköisesti yhteys suoraan tietokantaamme. >>

Nykyinen 11 §:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1990. Asetuksella kumotaan yhdistysrekisterin ja paikallisten yhdistysluetteloiden pitämisestä 25 päivänä syyskuuta 1924 annettu valtioneuvoston päätös (244/24).

Paikallisviranomaisen on 8 §:n 2 momentin estämättä edelleen säilytettävä alueellaan olevista yhdistyksistä pitämänsä luettelo niin kauan, kuin sillä ei ole oikeusministeriön toimittamaa yhdistysrekisterin otetta kaikista alueellaan olevista yhdistyksistä.

<< 11 §:n 2 momentti pois? >>
